

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ ഉത്തരകാണ്ഡേ

॥ ദ്വ്യധികശതതമഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

॥ ദ്വ്യധികശതതമഃ സർഗഃ ॥

ശ്രീരാമസ്യാജ്ഞയാ ഭരതലക്ഷ്മണാഭ്യാം കാരുപഥദേശേ
പൃഥക് പൃഥഗ്രാജ്യേംഗദചന്ദ്രകേത്യാർനിയോജനം

തച്ഛൂത്വാ ഹർഷമാപേദേ
രാഘവോ ഭ്രാതൃഭിഃ സഹ |
വാക്യം ചാദ്ഭൂതസങ്കാശം
ഭ്രാതൃൻ പ്രോവാച രാഘവഃ || 7.102.1 ||

ഇമൗ കുമാരൗ സൗമിത്രേ
തവ ധർമവിശാരദൗ |
അംഗദശ്ചന്ദ്രകേതുശ്ച
രാജ്യാർഥേ ദൃഢവിക്രമൗ || 7.102.2 ||

ഇമൗ രാജ്യേഭിഷേക്ഷാമി
ദേശഃ സാധു വിധീയതാം |
രമണീയോ ഹൃസംബാധോ
രമേതാം യത്ര ധൻവിനൗ || 7.102.3 ||

ന രാജ്ഞാം യത്ര പീഡാ സ്യാ -
ന്നാശ്രമാണാം വിനാശനം |

സ ദേശോ ദൃശ്യതാം സൗമ്യ
നാപരാധ്യാമഹേ യഥാ || 7.102.4 ||

തഥോക്തവതി രാമേ തു
ഭരതഃ പ്രത്യുവാച ഹ |
അയം കാരുപഥോ ദേശോ
രമണീയോ നിരാമയഃ || 7.102.5 ||

നിവേശ്യതാം തത്ര പുര -
മംഗദസ്യ മഹാത്മനഃ |
ചന്ദ്രകേതോഃ സുരുചിരം
ചന്ദ്രകാന്തം നിരാമയം || 7.102.6 ||

തദ് വാക്യം ഭരതേനോക്തം
പ്രതിജഗ്രാഹ രാഘവഃ |
തം ച കൃത്വാ വശേ ദേശ -
മംഗദസ്യ ന്യവേശയത് || 7.102.7 ||

അംഗദീയാ പുരീ രഥ്യാ -
പ്യംഗദസ്യ നിവേശിതാ |
രമണീയാ സുഗുപ്താ ച
രാമേണാക്ലിഷ്ടകർമണാ || 7.102.8 ||

ചന്ദ്രകേതോശ്ച മൽലസ്യ
മൽലഭൂമ്യാം നിവേശിതാ |
ചന്ദ്രകാന്തേതി വിഖ്യാതാ
ദിവ്യാ സ്വർഗപുരീ യഥാ || 7.102.9 ||

തതോ രാമഃ പരാം പ്രീതിം
ലക്ഷ്മണോ ഭരതസ്തഥാ |

യയുർയുദ്ധേ ദുരാധർഷാ

അഭിഷേകം ച ചക്രിരേ || 7.102.10 ||

അഭിഷിച്യ കുമാരൗ ദ്വൗ

പ്രസ്ഥാപ്യ സുസമാഹിതൗ |

അംഗദം പശ്ചിമാം ഭൂമിം

ചന്ദ്രകേതുമുദങ്മുഖം || 7.102.11 ||

അംഗദം ചാപി സൗമിത്രി -

ൽലക്ഷ്മണോനൃജഗാമ ഹ |

ചന്ദ്രകേതോസ്തു ഭരതഃ

പാർഷിഗ്രാഹോ ബഭൂവ ഹ || 7.102.12 ||

ലക്ഷ്മണസ്ത്വംഗദീയായാം

സംവത്സരമമോഷിതഃ |

പുത്രേ സ്ഥിതേ ദുരാധർഷേ

അയോധ്യാം പുനരാഗമത് || 7.102.13 ||

ഭരതോപി തമൈവോഷ്യ

സംവത്സരമതോധികം |

അയോധ്യാം പുനരാഗമ്യ

രാമപാദാവുപാസ്ത സഃ || 7.102.14 ||

ഉഭൗ സൗമിത്രിഭരതൗ

രാമപാദാവനുവ്രതൗ |

കാലം ഗതമപി സ്നേഹാ -

ന്ന ജ്ഞതോത്ഭൃതിധാർമികൗ || 7.102.15 ||

ഏവം വർഷസഹസ്രാണി

ദശ തേഷാം യയുസ്തദാ |

ധർമേ പ്രയത്നമാനാനാം

പൗരകാർയേഷു നിത്യദാ || 7.102.16 ||

വിഹൃത്യ കാലം പരിപൂർണ്ണമാനസാഃ

ശ്രിയാ വൃതാ ധർമപുരേ ച സംസ്ഥിതാഃ |

ത്രയഃ സമിദ്ധാഹുതിദീപ്തതേജസോ

ഹുതാഗ്നയഃ സാധുമഹാധ്വരേ ത്രയഃ || 7.102.17 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ

ഉത്തരകാണഡ ദ്വ്യധികശതതമഃ സർഗഃ ||